

Tertius

dicta beturia appellatur in duas diuisa partes: totidemque gentes. Celticos qui lusitaniam attingunt: hispalensis conuentus. Turdulos qui lusitaniam & tarraconensem accolunt: iura cordubam petunt. Celticos a celtiberis ex lusitania aduenisse manifestum est sacris lingua oppidorum uocabulis: quæ cognominibus in bethyca distinguuntur. Seria quæ dicitur fama iulia. Vertobrige concordia iulia. Segede restituta iulia. cõtributa iulia. Vcultuniacum: quæ & turiga nunc est. Laconimurgi constantia iulia. Terefibus fortunales: & callensibus emanici. Præter hæc in celtica ac imbro: arunda: arunci: turobrica: lastigialpesa: sisepone: ferripo. Altera beturia quam diximus turdulorum & conuentus cordubensis habet oppida non ignobilia. Arsam: mellariam: mirobicam regiones osintiadis siseponem. Gaditani conuentus ciuium romanorum. Regina latinorum regia. Carisa cognomine aurelia. Vrigia cognominata castrum iulium. Item Cæsaris salutariensis. Stipendiaria balaro: besippo: barbesulula: lacippo Besippo callet: cappagum: oleastro: icocio: brana: sarguntia: andorise. Porro longitudinem uniuersam eius prodidit. M. Agrippa. cccclxv. M. p. Latitudinem. cc. lviij. M. Sed cum termini carthaginem usque procederet: quæ causa magnos errores computatione mensuræ sæpius parit. Et dum alibi mutato prouintiarum modo: alibi itinærum auctis aut diminutis passibus incubuere maria tam longo æuo alibi processere littora: Torfere se & fluminum aut correxere flexus. Præterea aliunde aliis exordium mensuræ est: & alia meatus. ita fit ut nulli duo concinant.

Bethycæ longitudo & latitudo. Capi. ii.

Bethycæ longitudo nunc a castulonis oppidi fine gadis. cccclxxv. M. & a murgi maritima ora. xxii. M. p. amplior. Latitudo a carteiana ora. ccxxiiii. M. p. Agrippam quidem in tanta uiri diligentia præterque in hoc opere: cura cum orbem terrarum urbi spectandum propneret cæce errasse quis credat: & cum eo Diuum Augustum. Is namque complexam ea portum cum ex destinatione & commentariis. M. Agrippæ a sorore eius inchoatam peregit.

Hispania citerior. Capi. iii.

Citerioris hispaniæ sicut complurium prouintiarum aliquantum uetus forma mutata est: ut pote cum Pompeius Magnus trophæis suis quæ statuebat in pyreneo. d. cccxlvi. oppida ab alpiibus ad fines hispaniæ ulterioris in dicionem a se redacta testatus sit. Nunc uniuersa prouintia diuiditur in conuentus septem. Carthaginensem: Tarraconensem: Cæsaragustanum. Cluniensem. Asturum. Lucensem. Bracatum. Accedunt in sale quarum mentione seposita præter ciuitates contribulas aliis prouintia ipsa. ccxciii. continet oppida. In iis colonias. xii. Oppida ciuium romanorum. xiii. Latinorum ueterum. xviii. Fœderatorum unum. Stipendiaria. cxxxii. Primi in ora bastuli: post eos quo dicitur ordine intus recedentes metesani: oretani: & ad tugum carpentani: iuxta eos uaccei: uestones: & celtiberi: atrebaci. Oppida oræ proxima urci. Ad scriptumque bethicæ barea regio mauiatana: mox deitanja. Dein contestania: carthago noua: colonia: cuius a promontorio quod Saturni uocatur Cæsaream mauritaniam urbem. clxxxvii. Mil. pas. traiectus. Reliqua in ora flumen tader colonia immunifillici unde illicitanus sinus: in eam contripuuntur icositania: mox latinorum lucentium: dianium stipendiarium: sacro fluius: & quondam oppidum. Contestaniæ finis regio edetana amœno prætendente se stagno ad celtiberos recedens. Valentia colonia. iiii. Mil. pas. a mari remota: Flumen durias: tantundem a mari sagontum ciuium Romanorum oppidum: fide nobile flumen idubeda regio ilergoanum. Ibarus amnis nauigabili commercio diues ortus in cantabris haud procul oppido iuliobrica. ccccl. Mil. pas. fluens. nauium. per. cclx. M. a uaria oppido capax quem propter uniuersam hispaniam græci appellauere iberiam. Regio cossentania: flumen subi: colonia: Tarraco Scipionum opus sicut carthago pænorum. Regio ilergetum: oppidum subur: flumen rubricatum: a quo laletani & indigetes. Post eos quo dicitur ordine intus recedentes radice pyrenei ansetani: itani: lacetani. Perque pyreneum ceretani: Dein uascones. In ora autem colonia barcine cognomine fauentia. Oppida ciuium romanorum beturo illuro. Flumen larnum blande flumen alba. Emporia geminum hoc ueterum incolarum & græcorum qui phocentiũ fuere soboles. Flumen tichi. Ab eo pyrenea Venus in latere promontorii altero. xl. Mil. Nunc per singulos conuentus reddentur insignia præter supradicta tarracone disceptant. populi. xliiii. quorum celeberrimi ciuium romanorum dertusani: bisgargitani. Latinorum ansetani: cerretani: qui iuliani cognominantur: & qui augustani: estetani: geru den ses: gessorienfes: teani qui iulienfes. Stipendiariorum aquicaldenses: onenses: betulonenses: Cæsaragustana colonia immunis. anne iberio affusa: ubi oppidum antea uocabatur saldyba. regionis idetaniæ recipit populos. lii. Ex his ciuium romanorum bellitanos: celsenses. Ex colonia calatu riganosi: qui nalsi cognominantur. illerdenses surdaonum gentis iuxta quos sicoris fluius: oscenses regionis bassetaniæ: turiaffonenses. Latinorum ueterum calscantenses: ergauicenses: gracchuritanos: leonicenses: ossigerdenses. Fœderatos tarragenfes. Stipendarios arcobrienses: andologenses: